

“Все життя моє – в літературі”

М. Коцюбинський

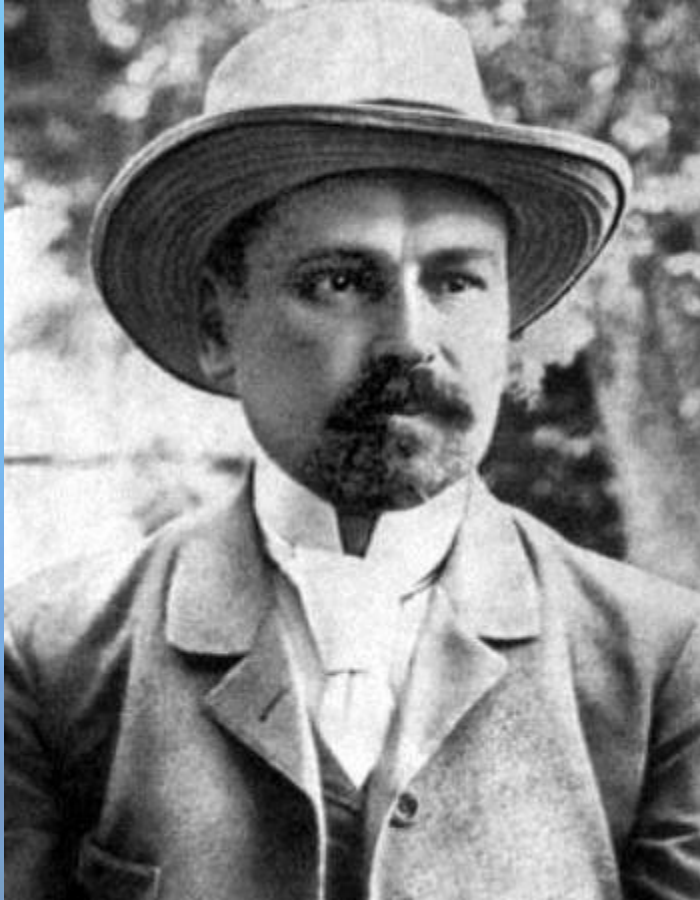

Михайло Коцюбинський
народився 17 вересня 1864
р. у Вінниці. Батько
Михайло Матвійович
працював дрібним
службовцем, пив, через що
часто міняв роботу. Мати,
Гликерія Максимівна Абаз,
дуже любила сина, вкладала
в нього всю душу.

**Батьки Михайла Коцюбинського:
Михайло Матвійович та Гликерія Максимівна**

НАВЧАННЯ ТА ПРАЦЯ

Навчаючись у Барській початковій школі (1875-1876 рр.) та Шаргородському духовному училищі (1876-1880) М.Коцюбинський виділявся серед своїх однокласників умінням писати цікаві, оригінальні твори.

По закінченні духовного училища через нестатки не зміг далі вчитися. (Після смерті батька в 1886 році на нього лягли родинні турботи).

Упродовж десяти років (1882 - 1892) Коцюбинський займається репетиторством у сім'ях чиновників у Вінниці та в навколишніх селах, зокрема в с. Лопатинці Ямпільського повіту.

ПРАЦЯ

З 16 років був у складі
Одеської філоксерної
комісії, яка боролася зі
шкідником
винограду —
філоксерою. Працює в
Бессарабії і Криму.

Робота в селах Бессарабії дала йому
матеріал для написання циклу
молдавських оповідань: «Для
загального добра», «Пе-Коптьор»,
«Дорогою ціною».

В кінці листопада 1897 року М. Коцюбинський переїхав до Житомира і протягом кількох місяців працював у редакції газети “Волинь”.

Навесні 1898 року М. Коцюбинський повернувся до Чернігова. Тринадцять років працював він тут в губернському земстві діловодом, якийсь час завідував столом народної освіти, був редактором “Земського сборника”.

ПОЧАТОК ЛІТЕРАТУРНОЇ КАР'ЄРИ

Літературна кар'єра Михайла почалася з повного провалу. У 1884 р. він написав оповідання «Андрій Соловко, або Вченіє світ, а невченіє тьма». Цю першу спробу молодого автора було оцінено вельми скептично. Один із критиків радив початківцеві залишити цю справу. Проте присуд критиків не спинив творчого запалу Коцюбинського, він пише й далі, але твори до друку не подає. Коцюбинський почав друкуватися в 1890 р. — львівський дитячий журнал «Дзвінок» опублікував його вірш «Наша хатка».

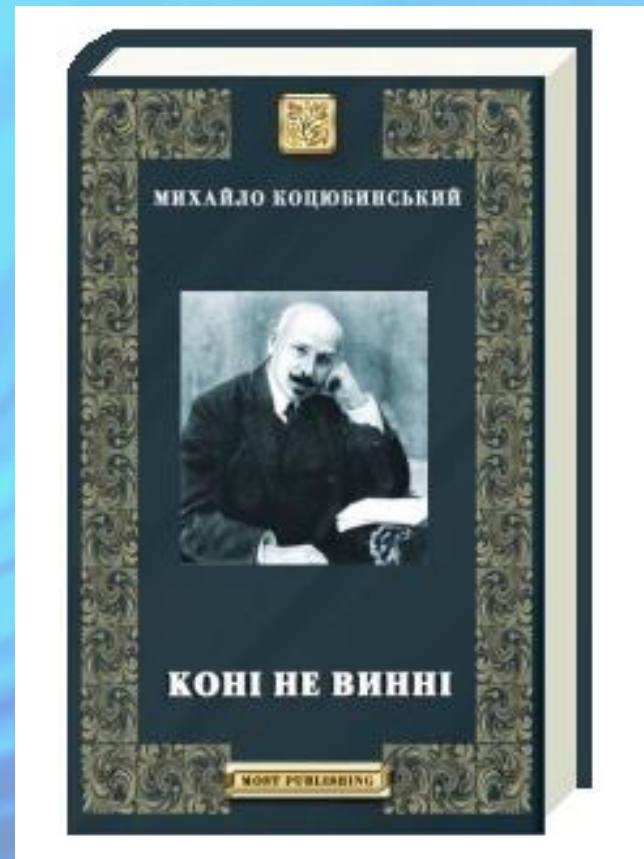
ТВОРЧИСТІЬ

На початку 1891 р. він їде в с. Лопатинці на Вінниччині, де поєднує роботу домашнього вчителя в родині місцевого службовця (бухгалтера цукрозаводу) з поглибленим вивченням життя села, народної мови, культури і розпочинає серйозну літературну працю. За один 1891 рік з-під його пера виходять оповідання «Хариптя», «Ялинка», «П'япизлотник», повість «На віру», віршована казка «Завидющий брат». Твори привернули увагу літературної громадськості, засвідчили, що в українську прозу прийшов талановитий письменник.

На початку 90-х рр. частина молоді української інтелігенції, перейнятої ліберально-просвітительськими ідеями, утворює організацію [«Братство тарасівців»](#), з учасниками якої Коцюбинський деякий час підтримував зв'язок. Цей зв'язок відбився на його творчості. У казці «Хо» (1894) Коцюбинський підносить значення ліберально-просвітительської діяльності.

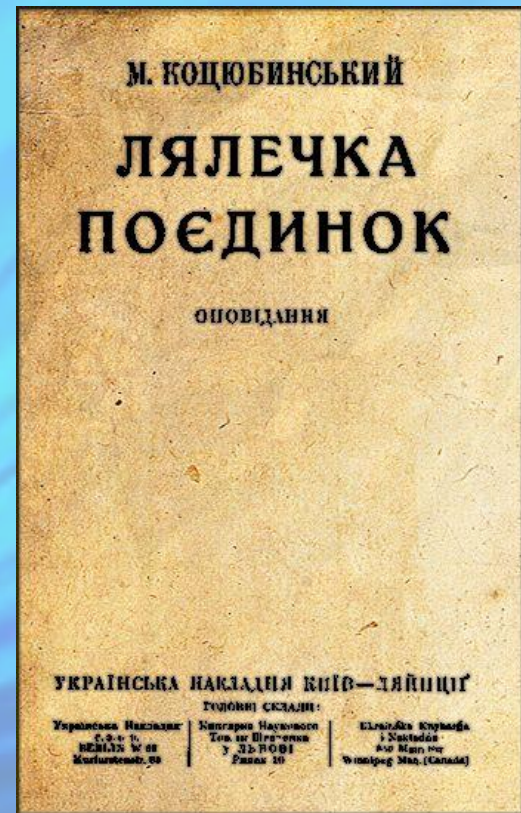
ПІВОРЧИСТІВ

У 1906 - 1912 рр. крім другої частини «Fata morgana» М. Коцюбинський створює новели «Сміх», «Він іде» (1906), «Невідомий», [«Intermezzo»](#), «В дорозі» (1907), [«Persona grata»](#), «Як ми їздили до Криниці» (1908), «Дебют» (1909), «Сон», «Лист» (1911), «Подарунок на іменини», [«Коні не винні»](#), образки-етюди «Хвала життю!», «На острові» (1912), а також повість «Тіні забутих предків» (1911).

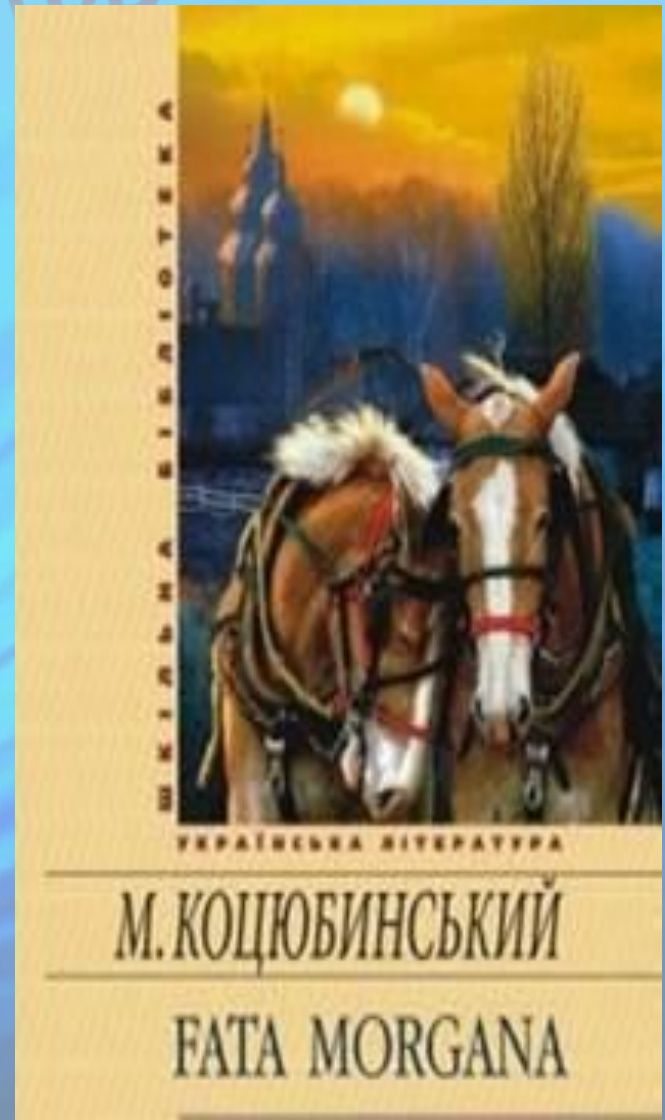
ПІВОРЧІСТІВ

Важливим моментом світоглядно-письменницької еволюції Коцюбинського було оповідання «Лялечка» (1901). У «Лялечці» Коцюбинський постає визначним майстром психологічного аналізу. Зосередження уваги на психологічних колізіях стає визначальною рисою творчості Коцюбинського.

ТВОРЧИСТЬ

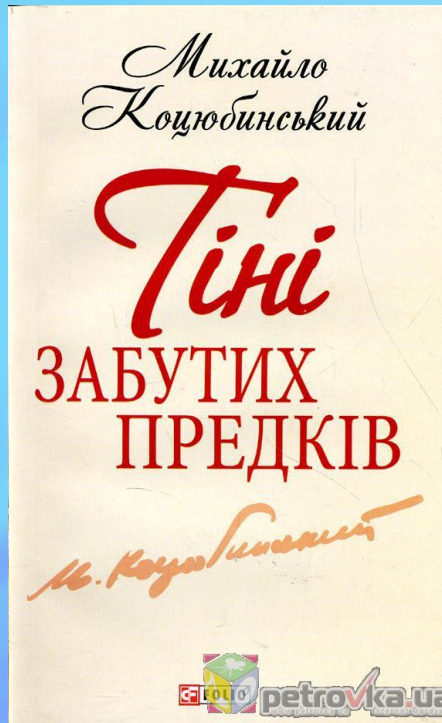
У п'ятиліття перед [революцією 1905 -1907 рр.](#) Коцюбинський написав і опублікував оповідання [«Fata Morgana»](#) ([Киевская старина](#), 1904), в якому вловив ті головні зрушення у свідомості селянства і нові тенденції в еволюції соціальної психології села, які на повну силу виявилися під час революції. Революція остаточно відкрила світові нове село, а Коцюбинський без будь-якого втручання в текст оповідання продовжив його як другу частину повісті. Друга частина повісті «Fata morgana» (опублікована в квітневому номері «Літературно-наукового вісника» за 1910 р.) належить до найвизначніших творчих досягнень Коцюбинського, пов'язаних з подіями першої російської революції (1905–1907).

ПІВОРЧІСТІЇ

В основу повісті “Тіні забутих предків” ліг мандрівний сюжет про закоханих із ворогуючих родів, подібний до фабули трагедії “Ромео і Джульєтта” Вільяма Шекспіра. Автор ставив за мету змалювати не с`воїх сучасників, а давніх горян, які жили років п`ятсот тому і складали міфи і легенди, здійснювали певні обряди, щоб побороти страх перед невідомими силами природи. На основі фольклорного матеріалу автор повісті показав допримання туццями звичаїв та обрядів під час різних свят, описав ворожіння й ритуали, що нібито допомагали у боротьбі зі злими духами, які могли зашкодити господарству чи здоров`ю туцулів.

“Тіні забутих предків”

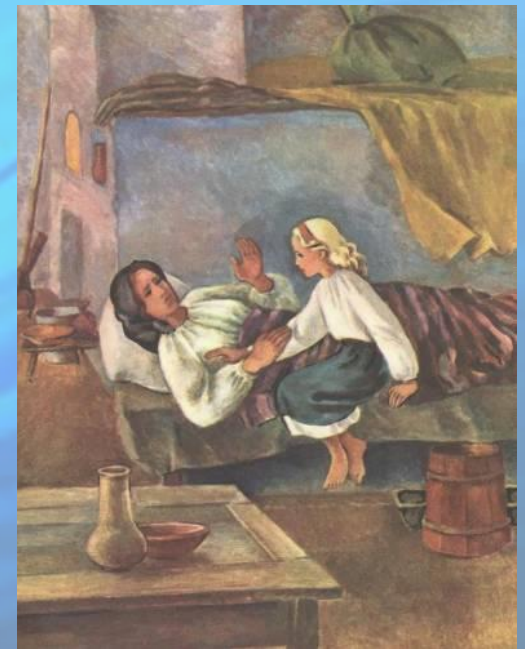
ПІВОРЧИСТІВЪ

Твори для дітей:

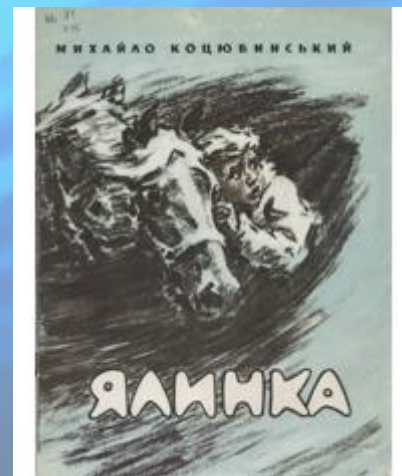
- "Ялинка"
- "Маленький грішник"
- "Харитя"

“Харитя”

“Ялинка”

“Маленький Грішник”

За мотивами творів письменника
зняли фільми: «Навздогін за долею»
М.Терещенка(1927), «Фата моргана»
Б.Тягна (1937), «Кривавий світанок»
О.Швачка (1956), «Пе -коптьор»
В.Карасьова (1956), «Коні не винні»
С.Комара(1956), «Дорогою ціною»
М.Донського(1957), «Тіні забутих
предків» С.Параджанова(1964), «Тіні
забутих предків» Ю.Суярка (1990).
«Подарунок на іменини»
Л.Осики(1991), «Тіні забутих предків»
К.Костюкова (1990).

*Помер письменник 25 квітня в Чернігові. Останніми словами вмираючого були : “Я жити хочу!”
Було тоді Михайлові Михайловичу лише 48 років. Похований на Болдиній горі в гаю Троїцького монастиря.*

Життю письменника присвячено
спрідку «Родина Коцюбинських»
Т.Левчука (1970, образ Коцюбинського
вдтворив О.Гай).

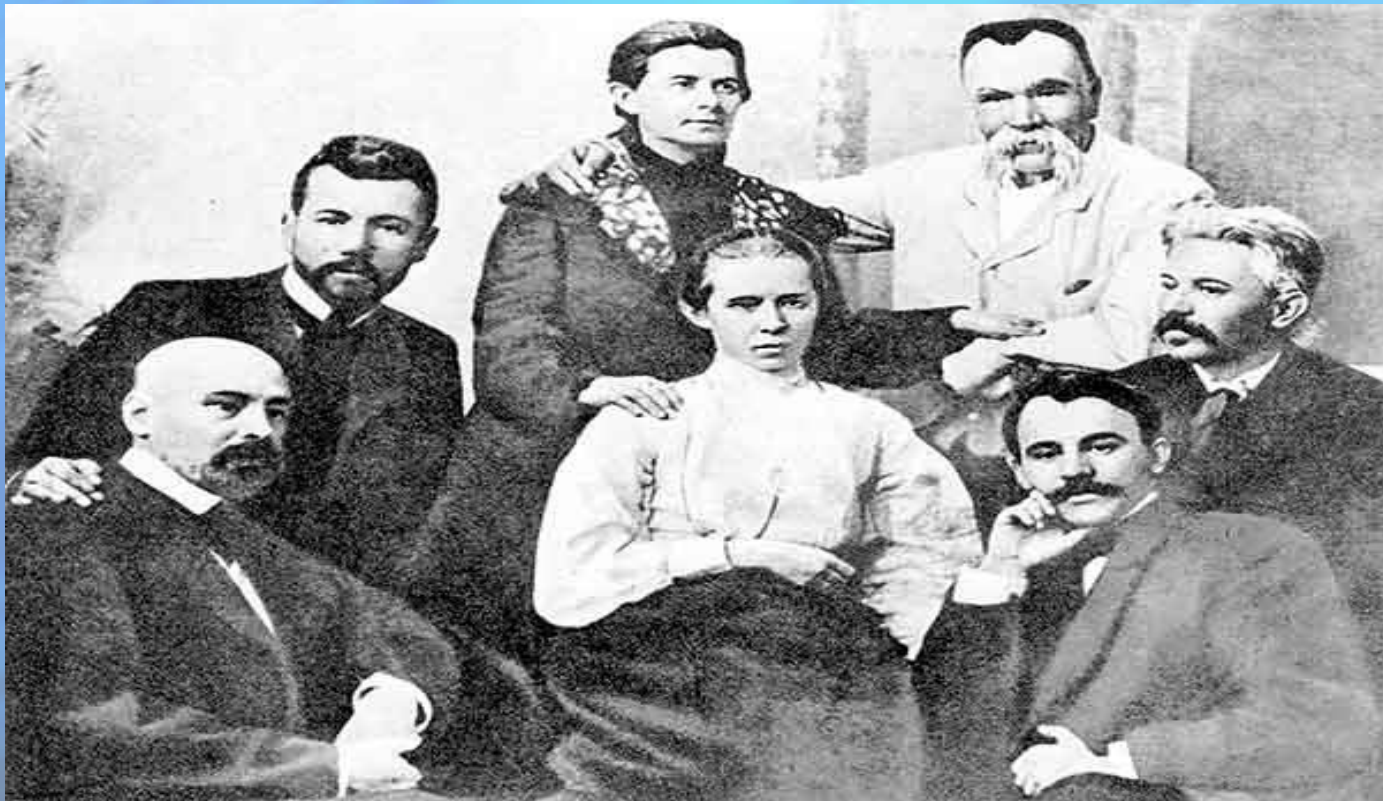
Михайла Коцюбинського показано у
фільмі «Правда» (1957 р., його зграв
В.Черняк) та в науково-популярній
спрідці « Михайло Коцюбинський»
(1958), «Дурочки»(1958).

Письменник і вчений Валерій Шевчук зазначив : “ Творчість Коцюбинського увійшла у золотий фонд української літератури, а коли говорити про літературу ХХ століття, то саме він був однією із найяскравіших зірок, які її утверджували. “

*На відкритті пам'ятника
І.Котляревському у Полтаві(1903)*

*Михайло Коцюбинський і його дружина Віра
Устимівна Дейша*

*Будинок Є. Чиқаленка в Кононівці, де
відпочивав письменник*

